

Перед початком чергового засідання Президії НАН України 18 вересня 2013 року академік НАН України Б.Є.Патон вручив згідно з Указом Президента України від 24 серпня 2013 року № 448/2013 про нагородження державними нагородами України з нагоди Дня незалежності України:

– орден «За заслуги» I ступеня директору Інституту біохімії ім.О.В.Палладіна НАН України академіку НАН України і НАМН України С.В.Комісаренку і передав йому вітальний лист від Президента України В.Ф.Януковича;

– орден «За заслуги» III ступеня головному науковому співробітнику Інституту української археографії та джерелознавства ім.М.С.Грушевського НАН України В.І.Наулку.

Крім того, академік НАН України Б.Є.Патон привітав з присвоєнням почесного звання «Заслужений діяч науки і техніки України» директора Кримського наукового центру Національної академії наук України і Міністерства освіти і науки України доктора економічних наук О.І.Башту, а також почесного звання «Заслужений економіст України» головного наукового співробітника державної установи «Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук України» М.І.Скрипниченко.

***

Далі члени Президії НАН України та запрошені заслухали й обговорили доповідь директора Інституту фізики плазми Національного наукового центру «Харківський фізико-технічний інститут» НАН України доктора фізико-математичних наук І.Є.Гаркуші «Сучасні досягнення в галузі керованого термоядерного синтезу і фізики плазми та пріоритетні напрями міжнародного співробітництва».

В обговоренні взяли участь академік НАН України Б.Є.Патон, заступник директора Інституту газу НАН України член-кореспондент НАН України В.А.Жовтянський, декан радіофізичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка доктор фізико-математичних наук І.О.Анісімов, академік-секретар Відділення ядерної фізики та енергетики НАН України, генеральний директор Національного наукового центру «Харківський фізико-технічний інститут» НАН України академік НАН України І.М.Неклюдов, віце-президент НАН України, директор Інституту теоретичної фізики ім.М.М.Боголюбова НАН України академік НАН України А.Г.Загородній.

Відзначалося, що плазма як один із станів речовини – це важливий об'єкт з дослідницької точки зору, що є однією з основних складових сучасних технологій.

Чільне місце у сфері розвитку перспективної енергетики посідає керований термоядерний синтез, який має забезпечити людство практично невичерпним джерелом енергії. Очікується, що вирішального прогресу у розв'язанні проблеми керованого термоядерного синтезу можна буде досягти після введення до експлуатації міжнародного дослідницького реактора ІТЕР, який споруджується у Франції.

Установи НАН України мають певні здобутки, кадровий потенціал і матеріально-технічну базу для вирішення зазначених проблем. В Україні створено низку технологічних та дослідницьких установок з проблеми термоядерного синтезу, зокрема найпотужніший в світі квазістаціонарний прискорювач плазми.

Що стосується плазмових технологій, то над розробками в цій сфері працюють близько десяти установ Академії. За умов поліпшення координації цих досліджень можна зробити помітний крок у напрямі розвитку виробництва високотехнологічної продукції, яка наразі практично повністю імпортується.

Зверталась увага й на принципово міждисциплінарний характер проблеми термоядерного синтезу, яка включає не лише різноманітні плазмові аспекти, а й питання матеріалів для термоядерних реакторів, розробки надпровідників, нових покриттів і сполук, методів їх з'єднання тощо. У зв'язку з цим для виконання досліджень в сфері термоядерного синтезу як в Європейському Союзі, так і в Сполучених Штатах Америки, Японії, Південній Кореї, Китаї, Росії зусилля фахівців різних галузей науки об'єднані в рамках дослідницьких програм.

Було підтримано думку про доцільність і в НАН України надати дослідженням у цій галузі програмно-цільового характеру та започаткувати відповідну цільову програму НАН України.

Також має бути підвищений рівень міжнародної співпраці у сфері термоядерного синтезу, фізики плазми і новітніх технологій, забезпечена належна участь української наукової спільноти в міжнародних програмах і проектах, зокрема у дослідницькій термоядерній програмі Євратома, а також співробітництво в рамках програми СНД «АТОМ-2020».

Президія НАН України прийняла відповідний проект постанови.

***

Крім того, Президія НАН України заслухала інформацію про спеціальну сесію Загальних зборів Російської академії наук, що відбулася 9 вересня 2013 року; про кількісний склад наукових кадрів вищої кваліфікації в НАН України та тенденції його змін; про відзначення 90-річного ювілею академіка В.Ф.Уткіна. Також було розглянуто низку кадрових питань та прийнято рішення про нагородження відзнаками Національної академії наук України.

Секретаріат Президії НАН України